

Universitätsbibliothek Wuppertal

Auli Gellii Noctes Atticae

Gellius, Aulus

Lugd. Batavorum, MDCLXXXVIII

Inhaltsverzeichnis

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1123](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:468-1-1123)

INDEX CAPITUM.

Commentario primo hæc insunt.

CAPUT I.

- Quali proportione quibusque collectionibus Plutarchus ratiocinatum esse Pythagoram philosophum dixerit de comprehendenda corporis proceritate, qua fuit Hercules, quum vitam inter homines viveret Pag. 1
- 2 Ab Herode Attico C. V. tempestivè deprompta in quemdam jactabundum & gloriosum adolescentem, specie tantum philosophiae sectatorem, verba Epicteti Stoici, quibus festiviter à vero Stoico sejunxit vulgus loquacium nebulonum, qui se Stoicos nuncuparent. 2
- 3 Quod Chilo Lacedæmonius consilium anceps pro salute amici cepit; quodque est circumspècè & anxiè considerandum, an pro utilitatibus amicorum delinquendum aliquando sit: notataque inibi & relata quæ & Theophrastus & M. Cicero super ea re scripserunt. 5
- 4 Quam tenuiter curioseque exploraverit Antonius Julianus in oratione M. Tullii verbi ab eo mutati argutiam 9
- 5 Quod Demosthenes rhetor cultu corporis atque vestitu probris obnoxio infamique mundicia fuit; quodque item Hortensius orator ob ejusmodi mundicias gestumque in agendo histricum Dionysia saltatricula cognomento compellatus est. 11
- 6 Verba ex oratione Metelli Numidici, quam dixit ad populum in censura, quum eum ad uxores ducendas adhortaretur; eaque oratio quam ob causam reprehensa, & quem contra in modum defensa sit. 12
- 7 In hisce verbis Ciceronis ex oratione quinta in Verrem, Hanc sibi rem sperant præsidio futurum, neque mendam esse neque vitium; errareque istos qui bonos vio-

I N D E X

- lant libros, & futuram scribunt: atque inibi de quodam
alio Ciceronis verbo dictum, quod probè scriptum per-
peram mutatur: & adspersa pauca de modulis nume-
risque orationis, quos Cicero avide sectatus est. 13
- 8 Historia in libris Sotionis philosophi reperta super Laide
meretrice & Demosthene rhetore. 16
- 9 Qui modus fuerit, quis ordo disciplina Pythagorica;
quantumque temporis imperatum observatumque sit di-
cendi simul ac tacendi. 17
- 10 Quibus verbis compellaverit Favorinus philosophus ado-
lescentem casce nimis & vetustè loquentem. 18
- 11 Quid Thucydides historiæ scriptor inclutus Lacedamo-
niis in acie non tuba sed tibiis esse usos dicit; verbaque
ejus super ea re posita: quòdque Herodotus Halyatten
regem fidicinas in procinctu habuisse tradit: atque inibi
quædam notata de Gracchi fistula concionatoria. 19
- 12 Virgo Vestæ quid atatis, ex quali familia, & quo ritu
quibusque cærimoniis & religionibus, ac quo nomine à
pontifice maximo capiatur, & quo statim jure esse in-
cipiat simulatque capta est: quodque, ut Labeo dicit:
nec illa intestato cuiquam, nec ei intestatae quisquam
jure bæres est. 22
- 13 Quæsumus in philosophia, quidnam foret in recepto
mandato rectius, idne omnino facere quod mandatum
est; an nonnumquam etiam contra, si id speres ei qui
mandavit utilius fore: superque ea quæstione exposita
diversæ sententiae. 24
- 14 Quid dixerit feceritque C. Fabricius, magna vir glo-
ria magnisque rebus gestis, sed familiæ pecuniæque in-
ops; quum ei Samnites tamquam indigenti grave au-
rum donarent. 26
- 15 Quām importunum vitium sit, plenumque odii sutilis
inanisque loquacitas, & quām multis in locis à princi-
pibus utriusque lingua viris detestatione justa culpata sit.
ibid.
- 16 Quoniam

C A P I T U M.

- 16 Quid verba isthac Quadrigarii ex annali tertio, ibi
mille hominum occiditur, non licentia neque de poë-
tarum figura, sed ratione certa & proba grammaticas
disciplina dicta sunt. 29
- 17 Quanta cum animi aequitate toleraverit Socrates uxo-
ris ingenium intractabile: atque inibi, quid M. Varro
in quadam satira de officio mariti scripserit. 30
- 18 Quid M. Varro in quartodecimo Humanarum L. AE-
lium magistrum suum περὶ ἐπιμολογίας differentem
falsa reprehenderit, quodque idem Varro in eodem li-
bro furis ἐπυρον dicit falsum. 31
- 19 Historia super libris Sibyllinis ac de Tarquinio Superbo
rege. 32
- 20 Quid geometra dicant schemata, quibusque omnia ista
Latinis vocabulis appellantur. 33
- 21 Quid Julius Higinius affirmatissimè contenderit legisse
se librum P. Virgilii domesticum in quo scriptum esset,
& ora Tristia tentantum sensu torquebit amaror,
non, quod vulgus legeret, sensu torquebit amaro. 34
- 22 An, qui causas defendit, rectè Latineque dicat super-
esse se ei quod defendit; &, superesse, propriè quid
sit. 35
- 23 Quis fuerit Papirius prætextatus, quæve istius causa
cognomenti sit: historiaque ista omnis super eodem Papi-
rio cognitu jucunda. 37
- 24 Tria epigrammata trium veterum poëtarum, Nævii,
Plauti, Pacuvii; que facta ab ipsis sepulcris ipsorum
incisa sunt. 39
- 25 Quibus verbis M. Varro inducias definierit: quæstum-
que inibi curiosius quænam ratio sit vocabuli inducia-
rum. 40
- 26 Quem in modum mibi Taurus philosophus responderit
percunctanti an sapiens irasceretur. 41

I N D E X

Commentario secundo hæc insunt.

- 1 Quo genere solitus sit philosophus Socrates exercere patientiam corporis : deque ejusdem viri patientia. 43
- 2 Quæ ratio observatioque officiorum esse debeat inter patres filiosque in discubendo sedendoque , atque in id genus rebus domi forisque , si filii magistratus sunt & patres privati: superque ea re Tauri philosophi dissertatio , & exemplum ex historia Romana petitum. ibid.
- 3 Qua ratione verbis quibusdam vocabulisque veteres immiserint , h , litteræ spirītum. 45
- 4 Quam ob causam Gabius Bassus genus quoddam judicium divinationem appellari scripsit , & quam alii causam esse ejusdem vocabuli dixerint. 46
- 5 Quām lepidè designateque dixerit Favorinus philosophus quid intersit inter Platonis & Lysia orationem. 47
- 6 Quibus verbis ignaviter & abjectè Virgilinus usus esse dicatur , & quid his qui id improbè dicunt respondeatur. ibid.
- 7 De officio erga patres liberorum : deque ea re ex philosophia libris , in quibus scriptum quæsumque est , an semper omnibusque patris iussis obsequendum sit. 50
- 8 Quod parum aqua reprehensio Epicuri à Plutarcho peracta sit in syllogismi disciplina. 52
- 9 Quod Plutarchus evidenti calumpnia verbum ab Epicuro dictum insectatus sit. 53
- 20 Quid sint favissæ Capitolinæ , & quid super eo verbo M. Varro Servio Sulpicio quærenti rescripsit. ibid.
- 11 De Siccio Dentato , egregio bellatore , multa memora- tu digna. 54
- 12 Considerata perpensaque lex quadam Solonis , speciem habens primorem iniquæ injustæque legis , sed ad usum emolumenrumque salubritatis penitus reperta. ibid.
- 13 Liberos in multitudinis numero etiam unum filium si- liamve veteres dixisse. 56
- 14 Quod

C A P I T U M.

- ¶ 4 Quod M. Cato in libro, qui inscriptus est contra Tibur
rium exsulem, statuisse vadimonium, per litteram di-
cit, non stetisse: ejusque verbi ratio redditia. ibid,
- ¶ 5 Quod antiquitus etati senecta potissimum habiti sunt
ampli honores: & cur postea ad maritos & patres idem
isti honores delati sint, atque ibi quædam de capite le-
gis Juliae septimo. 57
- ¶ 6 Quod Cæsellius Vindex à Sulpicio Apollinari reprehen-
sus est in sensus Virgiliani enarratione. 58
- ¶ 7 Cujusmodi naturam esse quarundam præpositionum M.
Cicero animadverterit: disceptatumque ibi super eo
ipso quod Cicero observaverat. 59
- ¶ 8 Quod Phædon Socratus servus fuit; quodque item alii
philosophi complusculi servitutem servierunt. 60
- ¶ 9 Rescire verbum quid sit, & quam habeat veram atque
propriam significationem. 61
- ¶ 10 Quæ vulgo dicuntur vivaria, id vocabulum veteres non
dixisse, & quid pro eo P. Scipio in oratione ad popu-
lum, quid postea M. Varro in libris de re rustica dixerit
usurpatum. 62
- ¶ 11 Super eo sidere, quod Græci αὐαξίων, nos septentriones
vocabamus: ac de utriusque vocabuli ratione & origine. 63
- ¶ 12 De vento jappyge, deque aliorum ventorum vocabulis
regionibusque accepta è Favorini sermonibus. 65
- ¶ 13 Consultatio dijudicatioque locorum facta ex comœdia
Menandri & Cæcili, que Plocium inscripta est. 68
- ¶ 14 De vetere parsimonia, deque antiquis legibus sumptua-
riis. 71
- ¶ 15 Quid Græci αἰαλογίων, quid contra αἰωμαζίων vot-
cent. 73
- ¶ 16 Sermones M. Frontonis & Favorini philosophi de ge-
neribus colorum vocabulisque eorum Græcis & Latinis:
atque inibi color spadix cuiusmodi sit. 74
- ¶ 17 Quid T. Castricius existimaverit super Sallustii verbis
& De-

I N D E X

- & Demosthenis, quibus alter Philippum descripsit, alter Sertorium. 77
 28 Non esse compertum, cui deo rem divinam fieri oporteat, quum terra movet 78
 29 Apologus Æsopis Phrygis memoratu non inutilis. 79
 30 Quid observatum sit in undarum motibus, quas in mari alio atque alio modo sunt austris flantibus aquilonibusque. 81

Commentario tertio hæc insunt.

- 1 Quæsum ac tractatum, quam ob causam Sallustius avaritiam dixerit non animum modo virilem, sed corpus quoque ipsum effeminare. 82
 2 Quemnam esse natalem diem M. Varro dicat eorum qui ante noctis horam sextam postve eam nati sunt: atque inibi de temporibus terminisque dierum, qui civiles nominantur & usquequaque gentium varie observantur: & præterea quid Q. Mucius scripsit super ea muliere, quam maritus non jure usurpavisset, quia rationem civilis anni non habuerit. 84
 3 De noscendis explorandisque Plauti comœdiis, quoniam promiscè vera atque falsa nomine ejus inscriptæ feruntur: atque inibi, quod Plautus in pistrino, & Nævius in carcere, fabulas scriptitarint. 86
 4 Quòd P. Africano & aliis tunc viris nobilibus ante aetatem senectam, barbam & genas radere moris fuit. 88
 5 Deliciarum vitium & molitiae oculorum & corporis ab Arcesilao philosopho cuidam opprobrita acerbè simul & festiviter. 89
 6 De vi atque natura palme arboris, quòd lignum ex ea ponderibus impositis renitatur. ibid.
 7 Historia ex annalibus sumta de Q. Cædicio tribuno militum; verbaque ex Originibus M. Catonis apposita, quibus Cædicii virtutem cum Spartano Leonida aequerat. 90
 8 Lit-

C A P I T U M .

- 8 Littera eximia consulum C. Fabricii & Aemilii ad regem Pyrrhum à Q. Claudio scriptore historiarum in memoriam data. 92
- 9 Quis & cujusmodi fuerit qui in proverbio fertur equus Sejanus : & qualis color equorum sit qui spadices vocantur ; deque istius vocabuli ratione. 93
- 10 Quod est quædam septenarii numeri vis & facultas in multis naturæ rebus animadversa , de qua M. Varro in hebdomadibus differit copiose. 94
- 11 Quibus & quam frivolis argumentis Accius in Didascalicis utatur , quibus docere nütitur Hesiodum esse quam Homerum natu antiquiore. 97
- 12 Largum atque avidum bibendi , à Publio Nigidio doctissimo viro , novo & propemodum absurdō vocabulo bibosum dictum. 98
- 13 Quod Demosthenes , etiam tum adolescens , quum Platonis philosophi discipulus foret , auditō forte Callistrato rhetore in concione populi , destitit à Platone , & sectatus est Callistratum. ibid.
- 14 Dimidium librum legi , aut , dimidiā fabulam audiū , aliaque ejuscemodi qui dicat , vitiosè dicere: ejusque virtutis causas reddere M. Varronem nec quemquam veterum iisque verbis ita usum esse. 99
- 15 Exstare in litteris , perque hominum memorias traditum , quod repente multis mortem attulit gaudium ingens insperatum ; interclusa anima & vim magni novique metus non sustinente. 101
- 16 Temporis varietas in puerperiis mulierum quanam sit & à medicis & philosophis tradita. atque inibi poëtarum quoque veterum super eadem re opiniores , multaque alia auditu atque memoratu digna : verbaque ipsa Hippocratis medici ex libro illius sumta , qui inscriptus est περὶ τέφης. 102
- 17 Id quoque esse à gravissimis viris memoria mandatum , quod tres libros Philolai Pythagorici & Aristoteles

pau-

I N D E X

- pauculos Speusippi philosophi mercati sunt pretius fidem
non capientibus. 105
- 18 Quid sint pedarii senatores, & quam ob causam ita
appellati: quamque habeant originem verba hac ex edi-
cto tralaticio consulum, SENATORES. QUIBUS. QUE.
IN. SENATU. SENTENTIAM. DICERE. LICET. 106
- 19 Qua ratione Gabius Bassus scripscrerit parcum hominem
appellatum: & quam ejus vocabuli causam putarit; &
contra, quem in modum quibusque verbis Favorinus
hanc traditionem ejus eluserit. 107
- Commentario quarto hæc insunt.
- 1 Sermo quidam Favorini philosophi cum grammatico ja-
ctantiore factus in Socraticum modum: atque inibi in
sermone dictum, quibus verbis penus à Q. Scavola defi-
nitæ sit, quodque eadem definitio culpata reprehensaque
est. 108
- 2 Quid differant morbus & vitium; & quam vim habeant
vocabula ista in edicto ædilium: & an eunuchus & ste-
riles mulieres redhiberi possint, diversaque super ea re
sententia. 111
- 3 Quod nullæ fuerint rei uxoriæ actiones in urbe Roma ante
Carrilianum divertium: atque inibi quid sit propriè
pellex, quaque ejus vocabuli ratio sit. 113
- 4 Quid Servius Sulpicius, in libro, qui est de dotibus, scri-
pscrerit de jure atque more veterum sponsaliorum. 114
- 5 Historia narrata de perfidia haruspicum Etruscorum,
quodque ob eam rem versus hic à pueris Roma urbe totâ
cantatur est: Malum consilium consolatori pessimum
est. ibid.
- 6 Verba veteris senatus consulti, in quo decretum est hostiis
majoribus explandum, quod in sacrario hastæ Martis
movissent: atque inibi enarratum quid sint hostiæ suc-
cidanæ, quid item tempora præcidanea; quodque Ca-
pito Atejus ferias quasdam præcidaneas appellavit. 115

7 De

C A P I T U M.

7 De epistola Valerii Probi grammatici ad Marcellum scri-
pta, super accentu nominum quorumdam Pœnicorum

117

8 Quid C. Fabricius de Cornelio Rufino homine avaro dixe-
rit; quem, quum odisset, inimicusque esset, designan-
dum tamen consulem curavit. ibid.

9 Quid significet propriè religiosus, & in quæ diverticula
significatio vocabuli istius flexa sit, & verba Nigidii
Figuli ex commentariis ejus super ea re sumta. 118

10 Quid observatum de ordine rogandarum sententiarum
in senatu, jurgiorumque in senatu C. Cæsaris consulis
& M. Catonis diem dicendo eximentis. 120

11 Quæ qualiaque sint quæ Aristoxenus quasi magis comper-
ta de Pythagora memoria commendavit: & quæ item
Plutarchus eundem in modum de eodem Pythagora scri-
psit. 121

12 Notæ & animadversiones censoriae in veteribus monu-
tis repertæ memoria dignæ. 123

13 Quod incenções quædam tibiarum certo modo factæ
ischiacis mederi possint. ibid.

14 Narratur historia de Hostilio Mancino ædili & Mami-
lia meretrice: verbaque decreti tribunorum ad quos à
Mamilia provocatum est. 124

15 Defensa à culpa sententia ex historia Sallustii, quam
inimici ejus cum insectatione malignè reprehenderint.
ibid.

16 De vocabulis quibusdam à Varrone & Nigidio, contra
quotidiani sermonis consuetudinem, declinatis: atque
inibi, id genus quædam cum exemplis veterum relata.

126

17 De natura quarumdam particularum, quæ præpositæ
verbis intendi atque produci barbarè atque inscitè viden-
tur, exemplis rationibusque plusculis disceptatum. 127

18 De Africano superiori sumta quædam ex annalibus me-
moratu dignissima. 129

10 Quod

I N D E X

- 19 Quod Marcus Varro in Logistico scripsit de moderando victu puerorum impubium, 130
 20 Notati à censoribus, qui audientibus iis dixerant joca quædam intempestiviter: ac de ejus nota deliberatum, qui steterat forte apud eos oscitabundus. 131

Commentario quinto hæc insunt.

- 1 Quod Musonius philosophus reprehendit improbatque laudari philosophum differentem à vociferantibus & in laudando gestientibus. 132
 2 Super equo Alexandri regis, qui Bucephalus appellatus est. 133
 3 Quæ causa, quodque initium fuisse dicatur Protagoræ ad philosophia litteras audeundi. 134
 4 De verbo duo & vicesimo, quod vulgo incognitum, à viris doctis multifariam in libris scriptum est. 135
 5 Cujuscemodi ioco cavillatus sit Antiochum regem Pœnus Hannibal. ibid.
 6 De coronis militaribus, quæ sit earum triumphalis, quæ obfidionalis, quæ civica, quæ muralis, quæ castrensis, quæ navalis, quæ ovalis, quæ oleaginea. 136
 7 Personæ vocabulum quam lepidè interpretatus sit, quamque esse vocis ejus originem dixerit Gabius Bassus. 138
 8 Defensus error à Virgilii versibus, quos arguerat Julius Higinius grammaticus, & ibidem quid sit lituus; deque etymologia vocis. 139
 9 Historia de Cræsi filio sumta ex Herodoti libris. 140
 10 De argumentis quæ Græcè αντισφόρου appellantur, à nobis reciproca dici possunt. 141
 11 Biantis de re uxoria syllogismum non videri posse αντισφόρος. 142
 12 De nominibus deorum populi Romani Diijovis & Vejovis 143
 13 De officiorum gradu atque ordine moribus populi Romani observato. 145
 14 Quod

C A P I T U M.

- 14 Quod Appion doctus homo, qui Platonices appellatus est,
vidisse se Romæ scriptis recognitionem inter se mutuam ex
vetere notitia hominis & leonis. 146
- 15 Corpusne sit vox, an ἀτόμωσις, varias esse philosophorum
sententias. 149
- 16 De vi oculorum atque videndi rationibus. 150
- 17 Quam ob causam dies primi post kalendas, nonas, idus, aut
habeantur: & cur diem quoque quartum ante kalendas,
vel nonas, vel idus, quasi religiosum plerique vitant. ibid.
- 18 In quid & quantum differat historia ab annalibus: super-
que ea re verba posita ex libro rerum gestarum Sempronii
Asellionis primo. 151
- 19 Quid sit adoptatio, quid item sit arrogatio, quantumque
hec inter se differant; verbaque ejus que qualiaque sint,
qui in liberis arrogandi super ea re populum rogat. 152
- 20 Quod vocabulum Latinum Solœcismo fuerit Capitonii
Sinnio; quid autem id ipsum appellaverint veteres Latini;
quibusque verbis Solœcismum definient idem Capito Sin-
nius. 154
- 21 Pluria qui dicat & compluria & compluries, non bar-
bare dicere, sed Latinè. 155

Commentario sexto hæc insunt.

- 1 Quem in modum responderit Chrysippus adversus eos quæ
providentiam consistere negaverunt. 157
- 2 Quo itidem modo & vim necessitatemque fati continuuerit, &
esse tamen in nobis consilii judiciique nostri arbitrium con-
firmaverit. 158
- 3 Historia sumpta ex libris Tuberonis de serpente inasitata
longitudinis. 160
- 4 Quid idem Tubero novæ historiæ de Attilio Regulo à Kar-
thaginensibus capto litteris mandaverit: quid etiam Tu-
ditanus super eodem Regulo scripserit. 161
- 5 Quod Alphenus jurisconsulius in verbis veteribus interpre-
tandis erraverit. 162

6 Ig.

I N D E X

- 6 Temerè inepteque reprehensum esse à Julio Higino Virgiliū, quod præpetes Dædali pennas dixit: atque ibi quid sīt aves præpetes, & quid illæ sīt aves quas Nigidius inferas appellavit. 163.
- 7 De Acca Laurentia & Caja Tarraia; deque origine sacerdotii fratrum arvalium 164.
- 8 Notata quadam de rege Alexandro & de P. Scipione memoratu digna. 165.
- 9 Locus exemptus ex annalibus L. Pisonis historia & orationis lepidissimæ. 166.
- 10 Historia super Euclide Socratico, cuius exemplo Taurus philosophus adhortari adolescentes suos solitus est ad philosophiam graviter sectandam. 167.
- 11 Verba ex oratione Q. Metelli Namidici, quæ libuit meminisse ad officium gravitatis dignitatisque vitæ ducentia. 168.
- 12 Quòd neque testamentum, sicuti Servius Sulpicius existimavit, neque facellum, sicuti C. Trebatius, duplicita verba sunt, sed à testatione productum alterum, alterum à sacro diminutum. 169.
- 13 De quæstionibus apud Taurum philosophum in convivio agitatis, quæ symposiacæ vocantur. ibid.
- 14 Panieridis peccatis tres esse rationes à philosophis attributas, & quamobrem Plato tanum duarum ex his meminerit. 171.
- 15 De verbo quiesco, an è littera corripi an produci debeat. 172.
- 16 Notatum verbum deprecor à poëta Catullo inusitatè quidem, sed aptè positum & propriè: deque ratione ejus verbi exemplisque veterum scriptorum. 173.
- 17 Quis omnium primus libros publicè probuerit legendos, quantusque numerus fuerit Athenis ante clades Persicas librorum in bibliothecis publicorum. 174.

Commentario septimo hæc insunt.

- 1 Admiranda quadam de P. Africano superiore ex annalibus sumta. 175.
- 2 De

C A P I T U M.

- 2 De Casellii Vindicis pudendo errore, quem offendimus in libris ejus, quos inscripsit antiquarum lectionum. 177
- 3 Quid Tullius Tiro Ciceronis libertus reprehenderit in M. Catonis oratione, quam pro Rhodiensibus in senatu dixit; & quid ad ea quae reprehenderat responderimus. 178
- 4 Cujusmodi servos, & quam ob causam Caius Sabinus juris civilis auctor pileatos venundari solitos scripserit, & quae mancipia sub corona more majorum venierint: atque id ipsum sub corona, quid sit. 186
- 5 Historia de Polo histrione memoratu digna. 187
- 6 Quid de quorundam sensuum naturali defectione Aristotelles scripserit. ibid.
- 7 An affatim quasi admodum prima acuta pronunciandum sit, & quedam itidem non incuriosè tractata super aliarum vocum accentibus. 188
- 8 Res ultra fidem tradita super amatore delfino & puero amo-
to. 189
- 9 Peposci & memordi, pepigi, spepondi & occeturri plerisque veterum dixisse, non, ut postea receptum est dicere, per o aut per u litteram in prima syllaba positam, sed per e: atque id Graeca rationis exemplo dixisse, praeterea notatum, quod viri non indecti neque ignobiles a verbis descendo non descendit, sed descendidi dixerunt. 190
- 10 Usus capio ut copulatè & recto vocabuli casu dicitur, ita pignoris capio conjuncte & eadem vocabuli forma dictum est. 192
- 11 Neque levitate in neque nequitiam ea significatione esse, qua in vulgi sermocinis dicantur. ibid.
- 12 De tunicis chiridosis, quod earum usum P. Africanus Sul-
picio Gallo objecit. 194
- 13 Quem classicum dicat M. Cato, quem infra classem. 195
- 14 De tribus dicendi generibus, ac de tribus philosophis qui ab Atheniensibus ad senatum Romanum legati sunt. ibid.
- 15 Quam severe moribus majorum in fures vindicatum sit, & quid scripserit Mucius Scævola super eo quod servan-
dum *** 2

I N D E X

- dum datum commendatumve esset. 196
- 16 Locus exscriptus è satira M. Varronis, quæ περὶ ἐδεσμάτων inscripta est, de peregrinis ciborum generibus: & appositi versus Euripi, quibus delicatorum hominum luxuriantem gutam confutavit 297
- 17 Sermo habitus cum grammatico insolentiarum & imperitiarum pleno de significatione vocabuli, quod est, obnoxius: deque ejus vocis origine. 198
- 18 De observata custoditaque apud Romanos iuri jurandi sanctimonia: atque inibi de decem captiis, quos Hannibal Romanum dejurio ab iis accepto legavit. 200
- 19 Historia ex annalibus sumta de Tiberio Sempronio Graccho, patre Gracchorum, tribuno plebei: atque inibi tribunicia plebis decreta cum ipsis verbis relata. 201
- 20 Quod Virgilius ob aquam à Nolani sibi non permisam sustulit è versu suo, Nola, & posuit, Ora: atque ibi quedam alia de consonantia litterarum jucunda. 203
- 21 Quoad vivet, & quoad morietur, cur id ipsum temporia significant, quum ex duobus sint facta contrariis. 204
- 22 Quod censores equum adimere soliti sint equitibus corpulentis & prepinguis: quæstumque utrum ea res cum ignominia an incoluni dignitate equitum facta sit. ibid.

Commentario octavo hæc insunt.

- 1 Hesterna noctu rectene an cum virio dicatur: & quanam super ipsis verbis grammatica traditio sit: item quod x viri in xxi tabulis nox pro noctu dixerunt. 205
- 2 Quæ mihi decem verba ediderit Favorinus, quæ usurpemur quidem à Græci, sed sint adulterina & barbara, quæ iterum à me ita idem acceperit, quæ ex medio communique usu Latinè loquentium minime Latina sint, neque in veterum libro reperiuntur. ibid.
- 3 Quæ in modum & quam severe increpuerit audientibus nobis Peregrinus philosophus adolescentem Romanum, ex equestri familia, stantem segnem apud se & assidue oscitantem. 206

4 Quidam

C A P I T U M .

- 4 Quid Herodotus scriptor historiae memoratissimus parum vere dixerit , unam solamque pinum arborum omnium casam numquam denuo ex iisdem radicibus pullulare , & quod item de aqua pluviali & nive rem non satis exploratam pro comperta posuerit. ibid.
- 5 Quid illud sit quod Virgilius cœlum stare pulvere , & quod Lucilius pectus sentibus stare dixit. 206
- 6 Quum post offensiunculas in gratiam redeatur , expostulationes fieri mutuas minime utile esse : superque ea re & seruo Tauri expositus & verba ex Theophrasti libro sumta , & quid M. quoque Cicero de amore amicitia senserit , cum ipsius verbis additum. ibid.
- 7 Ex Aristotelii libro , qui περὶ τὸ μνῆμα inscriptus est , cognita acceptaque de natura & habitu memoria : atque inibi alia quadam de exuberantia aut interitu ejus lecta auditaque. ibid.
- 8 Quid mibi usu venerit interpretari & quasi effingere volenti locos quosdam platonicos Latina oratione. ibid.
- 9 Quid Theophrastus philosophus , omnium sua etatis facundissimus , verba pauca ad populum Athenensem facturus , perturbatus verecundia obtricerit , quodque idem hoc Demostheni apud philippum regem verba facienti evenerit. ibid.
- 10 Qualis mihi fuerit in oppido Eleusine disceptatio cum grammatico quodam præstigioso , tempora verborum & meditationa puerilia ignorantia , remotarum autem questionum nebulas & formidines capiendis imperitorum animis ostentante. ibid.
- 11 Quām festivē responderit Xanthippæ uxori Socrates petenti , ut per Dionysia largiore sumtu conitarentur. ibid.
- 12 Quid significet in veterum libris scriptum , plerique omnes : & quod ea verba accepta à Grecis videntur. ibid.
- 13 Quspones , quod homines Afri dicunt , non esse verbum Pœnicum sed Gracum. ibid.
- 14 Lepidissima altercatio Favorini philosophi adversus quemdam intempestivum de ambiguitate verborum differentem :

I N D E X

- atque inibi verba quadam ex Nævio poëta & Cn. Gellio
non usitare collocata, atque ibidem à P. Nigidio origines
vocabulorum exploratae. ibid.
¶ 5 Quibus modis ignominiatus tractatusque sit à C. Cæsare
Laberius poëta: atque inibi appositi versus super eadem re
ejusdem Laberii. ibid.

Commentario nono hæc insunt.

- ¶ 1 Quamobrem Q. Claudius Quadrigarius in duodevicesimo an-
nali scripsit rectiores certioresque ictus fieri, si sursum
quid mittas, quam si deorsum. 208
2 Quibus verbis notari Herodes Atticus falso quempiam cultu
amicuque nomen habitumque philosophi ementientem. 209
3 Epistola Philippi regis ad Aristotelem philosophum super
Alexandro recens nato. 210
4 De barbararum gentium prodigiosis miraculis, deque diris &
exitiosis fascinationibus: atque inibi de feminis repente ver-
sis in mares. 211
5 Diversa nobilium philosophorum sententia de genere ac natu-
ra voluptatis; verbaque Hieroclis philosophi, quibus decre-
ta Epicuri insectatus est. 214
6 Verbum quod est ab ago frequentativum, prima syllaba quo-
nam sit modulo pronunciatum. 215
7 De conversione foliorum in arbore olea, brumali & solstitiali
die; deque fidibus iis temporibus ictu alieno sonantibus. ibid.
8 Necessum esse, qui multa habeat, multis indigere: deque
ea re Favorini philosophi cum brevitate eleganti sen-
tia. 216
9 Quis modus sit verba vertendi in Gracas sententias, deque
iis Homeri versibus quos Virgilius vertisse aut bene apteque
aut improspere existimatus est. ibid.
¶ 10 Quod Annæus Cornutus versus Virgilii, quibus Veneris &
Vulcani concubitum pudice operteque dixit, reprehensione
spurca & odiosa inquinavit. 219
¶ 11 De Valerio Coryno: & unde Corvinus. 220
¶ 12 De

C A P I T U M.

- 12 De verbis quæ in utramque partem significacione reciprocâ
& adversa dicuntur. 221
- 13 Verba ex historia Claudi⁹ Quadrigarii, quibus Manli⁹ Tor-
quati nobilis adolescentis & hostis Galli provocatoris pu-
gnam depinxit. 223
- 14 Quod idem Quadrigarius, hujus facies, patrio casu probe
& Latine dixit; & quædam alia apposita de similiūm voca-
bulturum declinationib⁹. 225
- 15 De genere controversiæ quod Græcæ ἀπόφοι appellatur. 227
- 16 Quod Plinium Secundum, hominem non indoctum fugerit
latueritque viuum argumenti, quod ἀντίσπεφοι Graci di-
cunt. 228

Commentario decimo hæc insunt.

- 1 Tertium ne consul an tertio dici oporteat; & quoniam
modo Cn. Pompejus, quum in theatro, quod erat dedicat-
turus, honores suos inscriberet, questionem anticipem istius
verbi de consilio Ciceronis vitaverit. 229
- 2 Quid Aristoteles de numero puerperij memoria mandave-
rit. 230
- 3 Locorum quorundam illustrium collatio contentioque facta ex
orationibus C. Gracchi & M. Ciceronis & M. Catonis. 231
- 4 Quod P. Nigidius argutissimè docuit nomina non positivâ
esse, sed naturalia. 234
- 5 Avarus simplexne vocabulum sit, an compositum & duplex,
sicuti P. Nigidio videtur. 235
- 6 Multam dictam esse ab adilibus plebei Appii Caci filiæ, mu-
lieri nobili, quod loquuta esset petulantius. 236
- 7 Fluminum, quæ ultra imperium Romanum fluunt, prima
magnitude esse Nilum, secunda Histrum, proxima Rhô-
danum, sicuti M. Varronem memini scribere. ibid.
- 8 Inter ignominias militares, quibus milites cōcerbantur,
fuisse sanguinis dimisionem; & quanam esse videatur cau-
sa hujuscemodi castigationis. 237
- 9 Quibus modis quoque habitu acies Romana instrui solita sit.
*** 4 qua-

I N D E X

- queque eārum instructionum sint vocabula. ibid.
- 10 Quæ ejus rei causa sit, quod & Graci veteres & Romani annulum in eo dīgito gestaverunt qui est in manu sinistra minimo proximus. 238
- 11 Verbum mature, quid significet: queque vocis ejus ratio sit: & quod eo verbo vulgus hominum improprie utitur: atque inibi, quod præcox declinatum præcōcīsat, non præcoquis. ibid
- 12 De portentis fabularum, quæ Plinius Secundus indigñissime in Democritum philosophum confert: ibidem de simulacro volucri columbae. 239
- 13 Cum partim hominum, qua ratione veteres dixerint. 241
- 14 Injuria mihi factum itur, quali verborum ordine Cato dixerit. 242
- 15 De flaminis Dialis, deque flaminicæ cérémoniis; verbaque ex edicto prætoris apposita, quibus dicit non coætūrū se ad jurandum neque virgines Vestæ neque Dialem. ibid.
- 16 Quos errores Julius Higinius in sexto Virgilii animadverterit in història Romana erratos. 244
- 17 Quam ob causam & quali modo Democritus philosophus luminibus oculorum sese privaverit; & super ea re versus Läberii purè admodum & venustè facti. 246
- 18 Història de Artemisia, deque eo certamine quod apud Mausoli sepulchrum à scriptoribus inclitis decertatum est. 247
- 19 Non purgari neque lavari peccatum, dum prætenditur peccatorum, quæ alii quoque peccaverunt, similitudo: atque inibi verba ex oratione super ea re Demosthenis. 248
- 20 Quid sit rogatio, quid lex, quid plebiscitum, quid prívilegium, & quantum ista omnia differant. 249
- 21 Quam ob causam M. Cicero his omnino verbis novissimè & novissimum uti observantissimè vitarit. 250
- 22 Locus exemptus ex Platonis libro, qui inscribitur Gorgias, de

C A P I T U M.

- de falsa philosophia probris, quibus philosophos temere in-
cessuit, qui emolumenta vera philosophia ignorant. 251
- 23 Verba ex oratione M. Catonis de mulierum veterum
victu & moribus: atque inibi, quod fuerit jus marito
in adulterio uxorem reprehensam necare. 254
- 24 Die pristini, die craftini, & die quarti, & die quinti
qui elegantius loquuntur sunt dixisse, non ut ea vulgo di-
cuntur nunc. 255
- 25 Telorum & jaculatorum gladiorumque, atque inibi na-
vium quoque vocabula, quæ scripta in veterum libris re-
periuntur. 256
- 26 Inscitè ab Asinio Polione reprehensum Sallustium, quod
transfretationem transgressum dixerit; & transgres-
sus qui transfretassent. 257
- 27 Historia de populo Romano deque populo Pœnico, quod
pari propemodum vigore fuerint amuli. 259
- 28 De ætarium finibus pueritiae, juveniae, senectæ ex Tu-
beronis historia sumptum. ibid.
- 29 Quod particula, atque, non complexiva tantum sit,
sed vim habeat plusculam variamque. 260

Commentario undecimo hæc insunt.

- 1 De origine vocabuli terræ Italiæ, deque ea multa, quæ
suprema appellatur, deque ejus nominis ratione: ac de
lege Ateria, & quibus verbis antiquitus multa minima
dici solita sit. 261
- 2 Quod elegancia apud antiquiores non de amoeniore inge-
nio, sed de nitidiore cultu atque victu dicebatur, eaque
in virtute ponebatur. 262
- 3 Qualis quantaque sit pro particulæ varietas; deque
exemplis ejus varietatis. 263
- 4 Quem in modum Q. Ennius versus Euripidi amulatus sit.
264
- 5 De Pyrrhonis philosophis quedam, deque Academicis
strictum notata, deque inter eos differentia. 265
- *** 5
- 6 Quod

I N D E X

- 6 Quid mulieres Romæ per Herculem non juraverunt, neque
viri per Castorem. 266
- 7 Verbis antiquissimis relictisque jam & desitis minimè uten-
dum. 267
- 8 Quid senserit dixeritque M. Cato de Albino, qui homo Ro-
manus Græca oratione res Romanæ, venia sibi ante ejus
imperitiæ petita, compositus. 268
- 9 Historia de legatis Mileii & Demosthene rhetore in libris
Critolai reperta. 269
- 10 Quid C. Gracchus in oratione sua historiam suprascriptam
Demadi rhetori, non Demostheni, attribuui: verbaque
ipsius C. Gracchi relata. ibid.
- 11 Verba P. Nigidii, quibus differre dicit mentiri & men-
daciū dicere. 270
- 12 Quid Chrysippus philosophus omne verbum ambiguū du-
biūmque esse dicit, Diodorus contra nullum verbum ambi-
guūm esse putat. 271
- 13 Quid T. Castricius de verbis deque sententia quadam C.
Gracchi existimaverit; quodque esse eam sine ulo sensus
emolumento docuerit. ibid.
- 14 Sobria & pulcherrima Romuli Regis responsio circa vini
usum. 273
- 15 De ludibundo & errabundo, atque id genus verborum
productionibus, & quod Laberius sic amorabundam di-
xit, ut dicitur ludibunda & errabunda: atque inibi quod
Sisenna per hujuscemodi verbum nova figura usus est. 274
- 16 Quid Gracorum quorundam verborum difficillima est in
Latinam linguam mutatio: velut quod Gracè dicitur, πο-
λυνεασιουρων. 275
- 17 Quid significet in veteribus prætorum edictis, qui flumi-
na retanda publicè redempta habent. 277
- 18 Qua pœna Draco Atheniensis in legibus, quas populo Athe-
niensi scriptis, fures afficerit, & qua postea Solon, & qua
item x viri nostri, qui xii tabulas scripsierunt: atque ini-
bi adscriptum quod apud Aegyptios furtæ licita & permitta-
sunt. 2

C A P I T U M.

sunt, apud Lacedæmonios autem cum studio quoque affectata
 & pro exercitio utili celebrata, ac præterea M. Catonis de
 pœniendis furtis digna memoriam sententia. ibid.

Commentario duodecimo hæc insunt.

- 1 Dissertatio Favorini philosophi, qua suavit nobili fæmine, uti
 liberos, quos peperisset, non nutricum adhibitarum, sed
 suo sibi lacte aleret. 280
- 2 Quod Annaeus Seneca judicans de Q. Ennio deque M. Tul-
 lio, levi futilique judicio fuit. 284
- 3 Lictoris vocabulū quā variorū conceptum ortumque sit; &
 super eo diversa sententia Valgii Rusi & Tullii Ciceronis. 286
- 4 Versus accepti ex Q. Ennii septimo annalium, quibus depin-
 giur finiturque ingenium comitasseque hominis erga amicum
 superiorem. ibid.
- 5 Sermo Tauri philosophi de modo atque ratione tolerandi do-
 loris secundum Stoicorum decreta. 288
- 6 De enigmate. 292
- 7 Quam ob caussam Cn. Dolabellā proconsul ream mulierem
 beneficii, confitentemque, ad Areopagitas rejecerit. ibid.
- 8 Reditiones in gratiam nobilium virorum memoratae dignæ.
 293
- 9 Quæ dicantur vocabula ancipiitū: & quod honoris quoque
 vocabulum ancipiiti sententia fuerit. 294
- 10 Quod æditumus verbum Latinum sit. 295
- 11 Errare istos qui spe & fiducia latendi peccent; quum late-
 bra peccati perpetua nulla sit: & super ea re Peregrini phi-
 losophi sermo ex Sophocli poëta sententia. ibid.
- 12 Faceta responso M. Ciceronis amolientis à se crimen mani-
 festi mendacij. 296
- 13 Intra kalendas quum dicitur, quid significet, utrum ante
 kalendas, an kalendis, an utrumque: atque inibi quid
 sit in oratione M. Tullij, intra Oceanum, & intra mon-
 tem Taurum, & in quadam epistola, intra modum. 297
- 14 Saltem particula quam vim habeat & quam originem. 301
- 15 Quod

I N D E X

15 Quod Sisenus in libris historiarum adverbis hujuscemodi sumpnumero usus est, celatim, vellicatim, saltuatim.

302

Commentario tertiodecimo hæc insunt.

- 1 Inquisitio verborum istorum M. Tullij curiosior, quæ fuit in primo Antonianarum libro: Multa autem impendere videntur præter naturam etiam, præterque fatum: iratatumque an idem duo ista significant, fatum atque natura, an diversum. ibid.
- 2 Super poëtarum Pacuvii & Accii colloquio familiaris in opido Tarentino. 304
- 3 An vocabula hæc necessitudo & necessitas differenti significatione sint. ibid.
- 4 Olympiadis Alexandri matris comis ac prudens ad filium Alexandrum rescriptio. 305
- 5 De Aristotele, Theophrasto, & Menedemo philosophis: deque elegantia verecundia Aristotelis successorem diatribæ sua eligentis. 306
- 6 Quid veteres Latini dixerunt quas Graci περιφέρεις appellant, & item quod vocabulum barbarismi non usurparint neque Romani antiquiores, neque Attici. 307
- 7 Diversum de natura leonum dixisse Homerum in carminibus, & Herodotum in historiis. ibid.
- 8 Quid Afranius poëta prudenter & lepidè Sapientiam filiam esse Uſus & Memoria dixit. 309
- 9 Quid Tullius Tiro in commentariis scripsit de scutulis & hyadibus, quæ sunt stellarum vocabula. 310
- 10 Quid sororis etymon esse dixerit Labeo Antistius, & quod fratri Nigidius. 311
- 11 Quem M. Varro aptum justumque esse numerum convivorum existimat: ac de mensis secundis & bellariis. 312
- 12 Tribunos plebis pensionem habere, vocationem non habere 313
- 13 Quid in libris Humanarum M. Varronis scriptum est, ædiles

C A P I T U M.

- les & quæstores populi Romani in jus à privato ad
prætorem vocari posse. 315
- 14 Quid sit pomærium. 316
- 15 Verba ex libro Messala auguris, quibus docet qui sunt
minores magistratus; & contulem prætoremque col-
legas esse: & quædam alia de auspiciis: item verba
eiusdem Messala differentis, aliud esse ad populum lo-
qui, aliud cum populo agere: & qui magistratus à
quibus avocent comitiatum. 317
- 16 Humanitatem non id significare quod vulgus putat;
sed eo vocabulo, qui sinceriter loquuti sunt magis pro-
prie esse usos. 318
- 17 Quid apud M. Catonem significant verba hæc, inter os
atque offam. 319
- 18 Platonem tribuere Euripidi Sophocli versum; & inve-
niri versus verbis isdem, aut paucis syllabis immutatis,
apud diversos poëtas temporibus variis natos. 320
- 19 De genere atque nominibus familiae Porciae. ibid.
- 20 Quod à scriptoribus elegantiissimis major ratio habita sit
sonitus vocum atque verborum jucundioris (quaæ Gracis
& Cœvæ dicuntur) quam regulæ disciplinæque quaæ à
grammaticis reperta est. 322
- 21 Verba T. Castricii rhetoris ad discipulos adolescentes
de vestitu atque calceatu non decoro. 326
- 22 Comprecationes quaæ ritu Romano sunt diis, expositæ
in libris sacerdotum; inter quæ Marti Nerienem tri-
buunt, & quid Neriene seu Nerio nomen importet. 327
- 23 M. Catonis consularis & censorii pulcherrima expro-
bratio contra philosophantes nomine & non re. 329
- 24 Quæsumus tractatunque quid sint manubia: atque ini-
bi dicta quædam de ratione utendi verbis pluribus idem
significantibus. 330
- 25 Verba P. Nigidii quibus dicit in nomine Valerii in casu
vocabi primam syllabam acuendam esse: & item alia

ex

I N D E X

- ex ejusdem verbis ad rectam scripturam pertinentia. 334
 26 De versibus, quos Virgilius sectatus videtur, Homeri ac Parthenii. 335
 27 De sententia Panetii philosophi, quam scripsit in libro de officiis secundo; qua hortatur, ut homines ad caver- das injurias in omni loco intenti paratiique sint. 336
 28 Quod Quadrigarius cum multis mortalibus dixit, an quid & quantum differret si dixisset, cum multis hominibus. 337
 29 Non haec tenus esse faciem, qua vulgo dicitur. 338
 30 Quid sit in satira M. Varro, caninum prandium 339

Commentario quartodecimo hæc insunt.

- 1 Dissertatio Favorini philosophi adversus eos, qui Chal- dæi appellantur, & ex cœtu motibusque siderum & stellarum fata se hominum dicturos pollicentur. 341
 2 Quem in modum differuerit Favorinus consultus à me super officio judicis. 348
 3 An emuli offensique inter se fuerint Xenophon & Pla- to. 352
 4 Quod aptè Chrysippus & graphicè imaginem Justitia modulis coloribusque verborum depinxit. 353
 5 Lis atque contentio grammaticorum Romæ illustrium enarrata super casu vocativo vocabuli, quod est, egre- gius. 354
 6 Cuimodi sint, quæ speciem doctrinarum habeant: sed neque delectent neque utilia sint; atque inibi de voca- bulis singularium urbium regionumque immutatis. 356
 7 Quod M. Varro Cn. Pompejo consuli primam designa- to commentarium dedit, quem appellavit Isagogicum, de officio senatus habendi. 357
 8 Quasitum esse dissensumque, an praefectus Latinarum causa creatus jus senatus convocandi consulendique ha- beat. 359

Com-

C A P I T U M.

Commentario quintodecimo hæc insunt.

- 1 Quod in Q. Claudii annalibus scriptum est, lignum aluminis oblitum non ardere. 360
- 2 Quod Plato in libris, quos de legibus composuit, largiores latioresque in conviviis invitati unculas vini non inutiles esse existimaverit. 361
- 3 Quid M. Cicero particula ista senserit scripsiteritque quæ præposita est verbis aufugio & aufero. & an in verbo autumo eadem ista hæc propositio esse videri debeat. 363
- 4 Historia de Ventidio Basso ignobili homine; quem primum de Parthis triumphasse memoria traditum est. 364
- 5 Verbum profligo à plerisque dici impropriè inscitèque. 365
- 6 In libro M. Ciceronis de gloria secundo manifestum esse erratum, in ea parte in qua scriptum est super Hectore & Ajace. 366
- 7 Observatum esse in senibus, quod annum ferè etatis tertium & sexagesimum agant aut laboribus aut interitu aut clade aliqua insignitum: atque inibi super eadem observatione exemplum appositum epistola divi Augusti ad Cajum filium. 367
- 8 Locus ex oratione Favorini veteris oratoris de cœnarum atque luxuria opprobriatione; quæ usus est, quum legem Liciniam de sumtu minuendo suasit. 368
- 9 Quod Cæcilius poëta frontem genere virili non poetice, sed cum probatione & cum analogia appellavit. ibid.
- 10 De voluntario & admirando interitu virginum Milesiarum. 370
- 11 Verba S. C. de exigendis urbe Roma philosophis: item verba edicti censorum, quo improbati & coerciti sunt, qui disciplinam rhetorican instituere & exercere Romæ cœperant. ibid.
- 12 Locus ex oratione Gracchi de parsimonia ac de pudicitia sua memoratissimus. 371
- 11 De

I N D E X

- 13 De verbis inopinatis, quæ utroqueversum dicuntur, & à grammaticis communia vocantur. 372
- 14 Quod Metellus Numidicus figuram orationis novam ex orationibus Gracis mutuatus est. 373
- 15 Pannis velis & pannis manibus dixisse veteres, non à verbo suo, quod est, patior, sed ab alieno, quod est, pandor. 374
- 16 De novo genere interitus Crotoniensis Milonis. 375
- 17 Quam ob causam nobiles pueri Atheniensium tibiis canere desierint, quum patrium istum morem canendi haberent. ibid.
- 18 Quod pugna belli civilis victoriaque C. Caesaris, quam vicit in Pharsalicis campis, nunciata prædictaque est per cuiuspiam remigis vaticinium eodem ipso die in Italia Patavij. 376
- 19 Verba M. Varronis memoriam digna, ex satira quæ inscribitur πεπὶ ἐδεσμάτων. ibid.
- 20 Notata quedam de Euripidi poëta genere, vita, moribus, deque ejusdem fine vita. 377
- 21 Quod à poëtis Jovis filii prudentissimi humanissimique, Neptuni autem ferociissimi & inhumanissimi traduntur. 378
- 22 Historia de Sertorio duce, deque astu ejus commenticiisque simulamentis, quibus ad barbaros milites continebantur conciliandoque sibi utebatur. 379
- 23 De atatibus historicorum nobilium, Hellanici, Herodoti, Thucydidis. 380
- 24 Quid Vulcaius Sedigitus, in libro quem de poëtis scripsit, de comicis Latiniis judicarit. ibid.
- 25 De verbis quibusdam novis, quæ in Cn. Matii mimamibis offenderamus. 381
- 26 Quibus verbis Aristoteles philosophus definierit syllogismum; ejusque definitionis interpretamentum verbis Latinis factum. ibid.
- 27 Quid sint comitia calata, quid curiata, quid centuria-

C A P I T U M.

- ta , quid censoria , quid tributa , quid concilium : at-
que inibi quædam ejusmodi. 382
- 28 Quod erravit Cornelius Nepos , quum scriptit Cicero-
nem tres & viginti annos natum causam pro Sex. Ro-
scio dixisse. 383
- 29 Quali figura orationis & quam nova L. Piso annalium
scriptor usus sit. 384
- 30 Vehiculum , quod petorritum appellatur , cujatis lingue
vocabulum sit , Græca an Gallica . ibid.
- 31 Quæ verba legaverint Rhodii ad hostium ducem Deme-
trium , quum ab eo ob siderentur , super illa inclita Fa-
lysi imagine. 385

Commentario sextodecimo hæc insunt.

- 1 Verba Musonii philosophi Græca , digna atque utilia
audiri obseruarique , ejusdemque utilitatis sententia
à M. Catone multis ante annis Numantiae ad equites
dicta. 386
- 2 Cuimodi sit lex apud dialecticos percunctandi differen-
dique , & quæ sit ejus legis reprehenſio. ibid.
- 3 Quanam ratione effici dixerit Erasistratus medicus , si
cibus forte deerit , ut tolerari aliquantis per inedia pos-
sit , & tolerari famæ : verbaque ipsa Erasistrati super
ea re scripta. 388
- 4 Quo ritu quibusque verbis facialis populi Romani bel-
lum indicere solitus sit his quibus populus Romanus bel-
lum fieri jussérat. Et item in quæ verba conceptum fue-
rit jusjurandum de furtis militaribus sanciendis , &
ut milites scripti intra prædictum diem in loco certo
frequentarent , causis quibusdam exceptis , propter quas
id jusjurandum remitti æquum esset. 389
- 5 Vestibulum , quid significet ; deque ejus vocabuli ratio-
nibus. 391
- 6 Hostiæ , quæ dicuntur bidentes , quid sunt , & quam ob
causam ita appellatae sunt : superque ea re P. Nigidii &

* * * *

Ju-

I N D E X

- Julii Higini sententiae. 393
 7 Quod Laberius verba pleraque licentius petulantiusque finxit : & quod multis item verbis utitur, de quibus, an sint Latina, queri solet. 394
 8 Quid significet & quid à nostris appellatum sit, quod εἰσιμα dialectici dicunt, & quædam alia quæ prima in disciplina dialectica traduntur. 395
 9 Quid significet verbum in libris veterum creberrime possum, sūisque deque 398
 10 Quid sint proletarii, quid capitecensi, quid item sit in XII tabulis assiduus, & quæ ejus vocabuli ratio sit. ibid.
 11 Historia ex Herodoti libris sumta de Psyllorum interitu, qui in Syrtibus Africanis colebant. 401
 12 De his vocabulis quæ Cloatius Verus aut satis commode aut nimis absurdè & illepidè ad origines linguae Graecæ redigit. ibid.
 13 Quid sit municipium, & quid à colonia differat, & quid sint municipes; queaque sit ejus vocabuli ratio ac proprietas: atque inibi quod divus Hadrianus in senatu de jure atque vocabulo municipio verba fecit. 402
 14 Quod M. Cato differre dixit festinare & properare, & quam incommodè Verrius Flaccus vim verbi, quod est festinant, interpretatus sit. 404
 15. Quid Theophrastus mirum de perdicibus scriptum reliquerit, & quid Theopompus de leporibus. 405
 16 Agrippas à partus agri & improsperi vitio appellatos; deque his deabus, quæ vocantur Prosa & Postverba. ibid.
 17 Que ratio vocabuli sit agri Vaticanæ. ibid.
 18 Lepida quædam memoratu & cognitu de parte geometrica, quæ ὁδον appellatur, & item alia καρονικη, & tertia itidem quæ dicitur μελεχη. 406
 19 Sumta historia ex Herodotii libro super fidicine Arione. 407
 Com-

C A P I T U M.

Commentario septimodecimo hæc insunt.

- 1 Quod Gallus Asinius & Largius Licinius sententiam L. Ciceronis reprehendunt ex oratione, quam dixit pro M. Cælio; & quid adversus homines stolidissimos pro eadem sententia vere dignæque dici posse. 409
- 2 Verba quadam ex Q. Claudii annalium primo cursim in legendo notata. 410
- 3 Verba M. Varronis ex libro quinto & vicesimo Humanarum, quibus contra opinionem vulgariam interpretatus est Homeri versum. 414
- 4 Quid Menander poëta Philemoni poëta dixerit, à quo sepe indigne in certaminibus comœdiarum superatus est: & quod sapissime Euripides in tragœdia ab ignobilibus poëtiis victus est. 415
- 5 Nequaquam esse verum quod minutis quibusdam rhetoricae artificibus videatur, M. Ciceronem, in libro quem de amicitia scripsit, virtuoso argumento usum, ἀμφιεγύρων ἀντί ομολογεύεν posuisse: totumque id consideratus tractatum exploratumque. ibid.
- 6 Falsum esse, quod Verrius Flaccus in secundo librorum, quos de obscuris M. Catonis composuit, de seruo receptione scriptum reliquit. 418
- 7 Verba hæc ex Attinia lege, QUOD. SUBREPTUM. ERIT. EJUS. REI. AETERNA. AUCTORITAS. ESTO. P. Nigidio & Q. Scavola visa esse non minus de præterito furto, quam de futuro cavisse. 419
- 8 In sermonibus apud mensam Tauri philosophi queri agitarique hujusmodi solita, cur oleum sapè & facile, vinariorius congelascant, acetum haud fere unquam, & quod aquæ fluviorum fontiumque durentur, mare gelu non duretur. 420
- 9 De notis litterarum quæ in C. Cæsar's epistolis reperiuntur, deque aliis clandestinis litteris ex vetere historia petitis: & quid scytale sit Laconica. 422
- 10 Quid de versibus Virgilii Favorinus existimarit, quibus

I N D E X

- in describenda flagrantia montis AEtnæ Pindarum poëtam sequutus est: collataque ab eo super eadem re utriusque carmina & dijudicata. 424
- 11 Quod Plutarchus in libris Symposiacis opinionem Platonis de habitu atque natura stomachi fistula que ejus quæ τεχνη dicitur, adversum Erasistratum medicum tutatus est auctoritate adhibita antiqui medici Hippocratis. 427
- 12 De materiis infamibus, quas Graci ἀδόξες appellant, à Favorino exercendi gratia disputatis. 428
- 13 Quin, particula quo qualesque varietates significatio-
nis habeat, & quam sèpe in veterum scriptis obscura-
sit. 429
- 14 Sententia ex Publili mimis selecte lepidiores. 430
- 15 Quod Carneades Academicus elleborò stomachum pur-
gavit scripturus adversus Zenonis Stoici decreta: deque
natura medelaque ellebori candidi & nigri. 431
- 16 Anates Ponticas vim habere venenis detergendas poten-
tem: atque inibi de Mithridati regis in id genus medica-
mentis sollertia. 432
- 17 Mithridatem Ponti regem quinque & viginti gentium
linguis loquitum, Quintumque Enium tria corda ha-
bere se dixisse, quod tres linguis percussisset Græcam,
Oscam, Latinam. 433
- 18 Quod M. Varro C. Sallustium historiæ scriptorem depre-
hensum ab Annio Milone in adulterio scribit, & loris ca-
sum, pecuniaque data dimissum. ibid.
- 19 Quid Epictetus philosophus dicere solitus sit hominibus
nequam & impuris disciplinas philosophia studiosè tra-
ctantibus: & quæ duo verba observanda præcepit o-
mnium rerum longè salubria. 434
- 20 Verba sumta ex Sympasio Platonis numeris coagmentis-
que verborum scite, modulatè, apteque exercendi gra-
tia in Latinam orationem versa. 435
- 21 Quibus temporibus post Romanam conditam Graci Rom-
ani.

C A P I T U M.

nique illustres viri floruerint ante secundum bellum
Karthaginensium. 436

Commentario octavodecimo hæc insunt.

- 1 Disputationes à philosopho stoico, & contrà à peripatetico, arbitro Favorino, factæ: quæsumque inter eos, quantum in perficienda vita beata virtus valeret; quantumque esset in iis quæ dicuntur extranea. 442
- 2 Cujusmodi quæstionum certationibus Saturnalia ludicra Athenis agitare soliti sumus: atque inibi inspersa quædam sophismata & enigmata oblectatoria. 444
- 3 Quid Æschines rhetor in oratione, qua Timarchum de impudicitia accusavit, Lacedæmonios statuisse dixerit super sententia probatissima, quam improbatissimus homo dixisset 446
- 4 Quod Sulpicius Apollinaris prædicantem quendam à se uno Sallustii historias intelligi illusit, quæstione proposita, quid verba ista apud Sallustum significarent; incertum stolidior an vanior 447
- 5 Quod Q. Ennius in septimo annali quadrupes eques, ac non quadrupes equi, ut legunt multi, scriptum reliquit. 449
- 6 Quod Ælius Melissus, in libro cui titulum fecit, de loquendi proprietate, quem quum ederet cornum esse copiæ dicebat, rem scripsit neque dictu neque auditu dignam; quum differre matronam & matrem familias existimavit differentia longe vanissima. 451
- 7 Quem in modum Favorinus tractaverit intempestivum quendam de verborum ambiguitatibus querentem: atque ibi quot significationes capiat concio. 452
- 8 Ομοιοτέλεια & ομοιοπλωτία, atque alia id genus, quæ ornamenta orationis putantur, inepta esse & puerilia Lucilii quoque versibus declarari. 454
- 9 Quid significet apud M. Cat. verbum, insecunda; quodque insecunda potius legendum sit, quam, quod plerique existimant, insequenda. ibid.

I N D E X

- 10 Errare istos, qui in exploranda febri pulsus venarum pertentari putant, non arteriarum. 456
 11 Verba ex carminibus Furii Antitatis inscite à Cæsellio Vindice reprehensa, versusque ipsi, in quibus ea verba sunt, subscripti. 457
 12 Morem istum veteribus nostris fuisse, verba patiendi mutare ac vertere in agendi modum. 458
 13 Quali talione Diogenes philosophus usus sit pertentatus à dialectico quodam sophismatio impudenti. 459
 14 Quid sit numerus hemiolios, quid epitritos, & quod vocabula ista non facile nostri ausi sunt vertere in lingua Latinam. 460
 15 Quod M. Varro in herois versibus observaverit rem nimis anxiam & curiosæ observationis. 461

Commentario nonodecimo hæc insunt.

- 1 Responsio cuiusdam philosophi interrogati quam ob causam maris tempestate palluerat. ibid.
 2 Ex quinque corporis sensibus duos esse cum belluis maxime communes. 464
 3 Quod turpius est frigide laudari, quam acerbius vituperari. 465
 4 Quamobrem venter repentina timore effluat, quare etiam ignis urinam lacestat. 466
 5 Ex Aristotelis libris sumtum, quod nivis aqua potui pessima sit, & quod ex nive crystallus concrescat. ibid.
 6 Quod pudor sanguinem ad extera diffundit, timor vero contrahit. 468
 7 Quid sit obcesum; nonnullaque alia præsca vocabula. ibid.
 8 Questio an harena, cœlum, triticum, pluralia inventiantur: atque inibi de quadrigis, inimiciis, nonnullis præterea vocabulis; an singulari numero comprehendantur. 470
 9 Antonii Juliani in convivio ad quosdam Græcos lepidissima

C A P I T U M.

- ma responso. 473
 10 Verba hæc, præter propter, in usu vulgi prodita,
 etiam Ennii fuisse. 475
 11 Ponit versus Platonis amatorios, quos admodum jure-
 nis lusit, dum tragœdiis contendit. 477
 12 Dissertatio Heyodis Attici super vi & natura dolo-
 ris, suæque opinionis affirmatio per exemplum indo-
 cti rustici, qui cum rubis fructiferas arbores præcidit.
 478
 13 Quos pumiliones dicimus, Græce rāvus appellari.
 480
 14 Contemporaneos fuisse Casari & Ciceroni M. Varronem
 & P. Nigidium atatis suæ doctissimos Romanos: &
 quod Nigidii commentationes propriæ earum obscurita-
 tem subtilitatemque in volgus non exēunt. 481

Commentario vigesimo hæc insunt.

- 1 Disceptatio Sex. Cæcilii jureconsulti & Favorini philo-
 phi de legibus duodecim tabularum. 482
 2 Vocabulum siticum, in M. Catonis oratione quid signi-
 ficet. 490
 3 Quam ob causam L. Accius poëta in pragmaticis sicinii-
 tas nebuloso nomine esse dixerit. 490
 4 Artificum scenicorum studium amoremque in honestum
 probrosumque esse: & super ea re verba Aristotelis phi-
 losophi adscripta. ibid.
 5 Exempla epistolarum Alexandri regis & Aristotelis phi-
 losophi ita uti sunt edita: eaque in lingua Latinam
 versa. 492
 6 Quasiūm atque tractatum, utrum sit rectius dicere, ha-
 beo curam vestri, an veltrum. 493
 7 Quam diversæ Græcorum sententiæ super numero Niobæ
 filiorum. 495
 8 De iis quæ habere supernuberae videntur cum luna auge-
 scente. 496
 9 Qua-

INDEX CAPITUM.

- 9 Qualibus verbis delectari solitus sit Antonius Julianus positis in mimiambis , quos Cn. Matius scripsit 497
10 Quid vocabulum ex jure manum consertum , significet. ibid.
11 Quid sit sculnæ verbum positum apud M. Varronem. 499

A U L I